

PÕHIKOOLI EESTI KEELE KUI TEISE KEELE LÕPUEKSAM 2006

Kristi Saarso, Tallinna Ülikooli lektor
Elle Sõrmus, Tallinna Ülikooli lektor

1. Põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami üldandmed

2006. aasta põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami analüüsi valimisse kuulus 2842 õpilast, mis on võrreldes 2005. aasta valimiga 671 õpilase võrra enam. 2006. aastal valis tasemeeksamiga ühitatud eksami 1728 õpilast, ülejäänud 3271 õpilast tegid eksami põhikooli lõpueksamina. Valimis oli noormehe 1628 ja neide 1214.

Lõpueksamitöö tulemuste analüüs on koostatud valimi põhjal.

Võrreldes 2005. aasta valimis osalenute tulemusega, kus 0 punkti ei saanud keegi ning minimaalne tulemus oli 11 punkti, oli 2006. aastal kaks õpilast, kes sooritasid lõpueksami 0 punktile (tabel 1). Eksami maksimaalsele punktiarvule ehk 100 punktile sooritanuid oli 2006. aastal 14. Võrreldes mullusega oli keskmine punktide arv 2006. aasta lõpueksamil 1,4 punkti võrra halvem.

Tabel 1. Lõpueksami valimi üldandmed

Eksaminandide üldarv ¹	2842
Neidude arv	1214
Noormeeste arv	1628
Keskmine punktide arv	66,8
Keskmine sooritusprotsent	66,8
Standardhälve	18,1
Saadud halvim tulemus	0
Saadud parim tulemus	100
Kvaliteedinäit (hinded „4“ ja „5“)	44,7%
Edukusnäit (hinded „3“, „4“ ja „5“)	93,2%

Aastahinde ja lõpueksami tulemuste keskmiste vahel erinevusi ei olnud: keskmine aastahinne oli 3,51, keskmine lõpueksami hinne aga 3,52.

Võrreldes noormeeste ja neidude tulemusi nähtub, et viimaste keskmine punktisumma on noormeeste omast koguni 8,5 punkti võrra parem. Ka noormeeste keskmine lõpueksamihinne on neidudega võrreldes 0,4 hindepalli võrra kehvem.

Tabel 2. Lõpueksami tulemuste võrdlus sooti

	Noormehed 1628	Neidud 1214
Keskmine tulemus punktides	63,2	71,7
Standardhälve ²	17,5	17,7
Asümmeetria ³	0,06	-0,3

¹ Kõik analüüsis kasutatud statistilised andmed on saadud REKKi statistika ja andmeanalüüsi peaspetsialistilt.

² Testitulemuste hajuvuse mõõt, mis näitab, kui hajutatud on muutuja väärtused keskväärtuse suhtes.

Ekstsess ⁴	-0,5	-0,7
Keskmine lõpueksami hinne	3,4	3,8
Standardhälve	0,8	0,8
Asümmeetria	0,4	0,06
Ekstsess	0,2	-0,8
Keskmine aastahinne	3,3	3,8
Standardhälve	0,6	0,8
Asümmeetria	0,9	-0,02
Ekstsess	0,9	-0,3
Keskmine sooritusprotsent	63,2	71,7
Kvaliteet	35,3%	57,6%
Edukus	91,3	95,9%

Võrreldes põhikoolilõpetajate tulemusi koolitüübiti (tabel 3) on parimad tulemused gümnaasiumides õppivatel põhikoolilõpetajatel, kelle keskmine tulemus on ligikaudu 10 punkti võrra parem kui põhikoolide õpilastel. Et kutsekoolide õpilastest sooritas põhikooli lõpueksami ainult üks õpilane, siis ei ole valimite ebavõrdse suuruse tõttu tulemus võrreldav. Täiskasvanute gümnaasiumides põhikooli lõpetavate õpilaste tulemus jäi gümnaasiumide põhikoolilõpetajate keskmisest 3,2 punkti võrra alla. Samad olid tendentsid ka aastahinnete võrdluses, kus parim keskmine aastahinne oli gümnaasiumide põhikoolilõpetajail 3,5, järgnesid täiskasvanute gümnaasiumide põhikoolilõpetajad 3,4ga ning põhikoolide lõpetajad 3,3ni küündiva keskmise hindega.

Tabel 3. Lõpueksami tulemuste võrdlus koolitüübiti

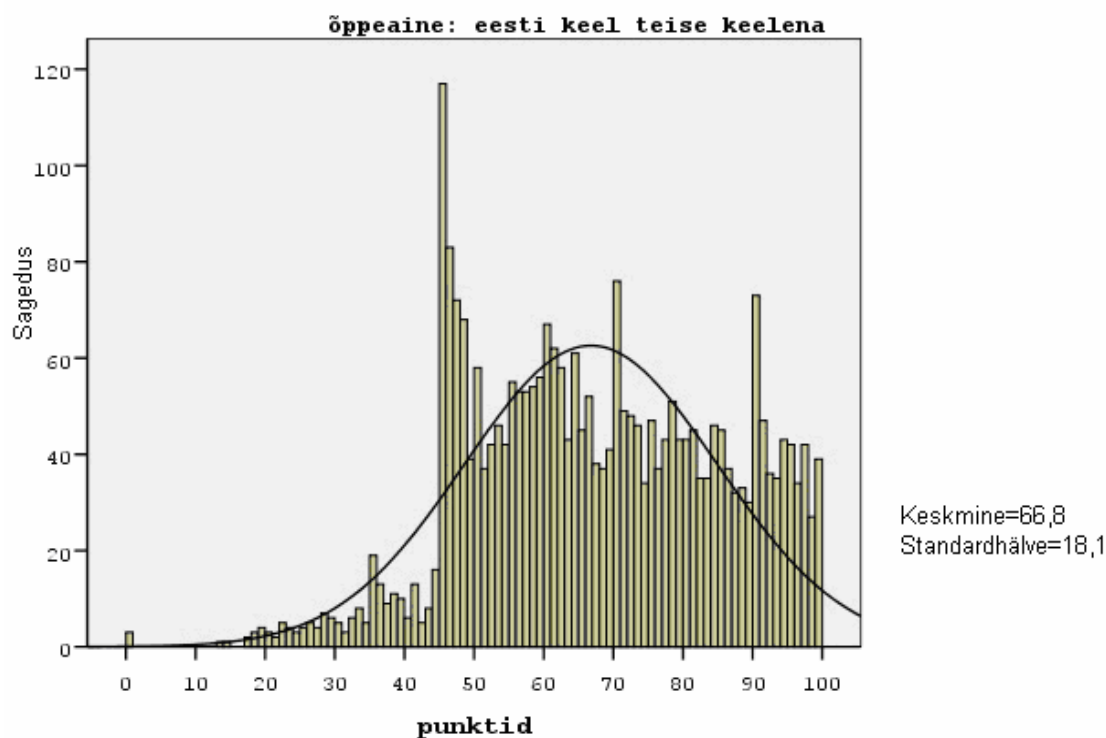
	Gümnaasium	Põhikool	Täiskasvanute gümnaasium
Eksaminande	2527	250	64
Eksami keskmine tulemus	67,9	57,1	64,6
Standardhälve	17,9	16,5	17,3
Eksami keskmine hinne	3,6	3,2	3,4
Standardhälve	0,8	0,8	0,8

Lõpueksami punkt tulemuse jaotumises oli märgata tulemuste hüppelist kasvu 45 punkti piirimail – 45 punkti sai 117 inimest (joonis 1). Hüppeliselt olid kasvanud ka 70 ja 90 punkti saavutanute arvud (vastavalt 76 ja 73 õpilast), mis on ligi kaks korda enam kui nt 69 või 71 punkti saanute arv. Sellist hindepiiridest tulenevat hüppelisust on täheldatud ka varasemal aastail (45–69 punkti hinne „3“, 70–89 punkti hinne „4“ ja 90–100 punkti hinne „5“).

³ Jaotus (punktisummade esinemissagedus eksaminanditi), mille puhul kõvera tipp on keskpunkti paremal (negatiivne asümmeetria) või vasakul (positiivne asümmeetria).

⁴ Ekstsess ehk järsakus (*kurtosis*) näitab, mil määral on jaotus normaaljaotusest hälbinud. Avaldub graafiliselt selles, et jaotuskõver on normaalsest lamedam või püstakam. Lamedama jaotuse korral mahub vähem variante (negatiivne järsakus) ja püstaka jaotuse korral rohkem (positiivne järsakus).

Histogram

Joonis 1. Lõpueksami punkt tulemuse jaotumine

Asukohatüübi järgi saavutasid paremaid tulemusi teeninduspiirkonnata koolide õpilased, kelle keskmine punktisumma oli 75,4, järgnesid maakonnakeskuste koolid 72,2 punktiga. Valla- ja väikelinnakoolide keskmine punktinaht oli 66,5 ja suurlinnakoolides 66,0.

Ka keskmise aastahinde tendentsid olid samad: parim keskmine aastahinne oli teeninduspiirkonnata koolide õpilastel (3,8), järgnesid maakonnakeskuste koolide õpilased (3,75), valla- ja väikelinnakoolide õpilased (3,6) ning suurlinnakoolide õpilased (3,5).

Nagu statistilistest andmetest nähtub, ei ole lõpueksami- ja aastahinde vahel olulisi erinevusi (korrelatsioon eksami- ja aastahinde vahel on suur). Suurim oli hinnete „3” ja „4” osakaal. Hindele „3” sooritas eksami 1377 ning hindele „4” 855 õpilast (tabel 4). Keskmine eksamihinne oli 3,5.

Tabel 4. Lõpueksamihinnete esinemissagedus

Hinded	Sagedus	Protsent
1	12	0,4
2	180	6,3
3	1377	48,5
4	855	30,1
5	418	14,7
Kokku	2842	100,0

Võrreldes kolme viimase aasta tulemusi näeme püsivat langustendentsi. Mainimisväärtus on ka, et 2006. aastal sai 2 õpilast eksamil 0 punkti.

Tabel 5. Lõpueksami keskmise tulemuse võrdlus aastail 2004–2006

Aasta	2004	2005	2006
Eksaminandide arv	2745	2171	2842
Maksimaalne tulemus	100	100	100
Minimaalne tulemus	2	11	0
Eksami keskmine tulemus	76,5	68,2	66,8
Eksami keskmine hinne	3,9	3,5	3,5

2. Tulemused

2.1. Kuulamisosa tulemused

Põhikooli õpieesmärkide kohaselt õpilane:

- 1) mõistab dialoogi või monoloogina esitatud kõnet;
- 2) mõistab meedias edastatavat teavet;
- 3) eristab kuulatud teabe-, tarbe- ja meediatekstis detaile ning fakte.

Kuulamisülesannete temaatika vastas õppekavale ja oli eakohane (lemmikloomade, vaba aja veetmise, taskuraha ja lõimumisega seotud temaatika).

Esimene kuulamisülesanne (küsimused 1–5) nõudis lühitekstide tähelepanelikku kuulamist. Valikvastused piltidel ja kahekordne kuulamine hõlbustavad detailide tabamist, aga vähendavad ülesande autentsust. Õpilastele ei valmistanud valikvastusega pildi leidmine raskusi. Statistiline analüüs näitab, et ülesanne oli kerge, sooritusprotsent oli vahemikus 85–92, keskmiselt 89,2. Seega eristas ülesanne eksamisooritajatest kõige nõrgemad. Ülesande eristusjõud⁵ oli väike, jäädes vahemikku 20–28%.

Suhteliselt kerge oli ka **teine kuulamisülesanne**, valikvastustega ülesandetüüp. Keskmisi ja tugevamaid õpilasi eristasid omavahel väga hästi teise ülesande 9. ja 10. küsimus. Mõlemad küsimused nõudsid teksti hoolikat kuulamist.

Õnnestunud eristusjõuga oli **kolmas ülesanne**, eriti küsimused 11, 12, 15. Õpilased pidid kirjutada lünka sobiva sõna või sõnaühendi. Seega nõudsid ülesanded peale kuulamise ka lugemis- ja kirjutamisoskust. Kolmanda ülesande nõrgimaks osutus 13. küsimus, mille sooritusprotsent oli 94 ja eristusjõud 11%. Küsimus nõudis veidi tähelepanu, et vältida juba lause lõpus olemas olevat sõna *korda*, ning õigeks vastuseks piisas lünka numbri 7 kirjutamisest.

Statistiliste andmete põhjal olid kuulamisülesanded õpilastele lihtsad. Parema eristusjõuga olid teine ja kolmas ülesanne.

⁵ Küsimuse võime eristada tugevamaid ja nõrgemaid eksaminande.

Kuulamisosa keskmine tulemus oli 15,3 punkti 20st ehk 76,5%. Parim keskmine tulemus saadi esimese ülesande lahendamise eest (89,2%), mis osutus suhteliselt kergeks ka nõrgematele õpilastele. Hea oli ka neljanda ülesande keskmine (83,6%). Halvim keskmine saavutati kolmanda ülesande puhul – 54,8%; teise ülesande keskmine tulemus oli 78,6%. Kuulamisosa parim saadud tulemus oli 20 punkti ja kehvim 0 punkti; standardhälve oli 3,29.

Noormehed sooritasid eksami kuulamisosa neidudega võrreldes keskmiselt ligikaudu 4,7% võrra halvemini (vastavalt 74,6 ja 79,3%).

Suur oli vahe koolitüübiti põhikoolide lõpetajate (sooritusprotsent 69,2) ja gümnaasiumide põhikoolilõpetajate (77,3) kuulamisosa keskmiste tulemuste vahel. Täiskasvanute gümnaasiumis põhikoolilõpetajate kuulamisosa keskmine tulemus oli 75,9%.

Asukohatüübi järgi oli kuulamisosas parim teeninduspiirkonnata koolide keskmine tulemus (83,5%), järgnesid maakonnakeskuste koolid (80,6%), suurlinnakoolid (76,2%) ning valla- ja väikelinnakoolid (74,7%).

Põhikooli õpitulemuste saavutatuse kontrollimiseks tuleks edaspidi anda ilmselt leksikaalselt veidi keerukamaid ülesandetekste, varieerida tekstiliike ja kontrollida rohkem teksti üldist mõistmist. Soovitav on loobuda väga lihtsate tekstide kasutamisest valikvastusega ülesannete puhul või teksti sõnastusega suuresti kokkulangevatest valikuvariantidest (vt kuulamisosa 1. ja 4. ülesanne).

Põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami kuulamisosa tulemused aastail 2004–2006 statistiliselt oluliselt ei erine, mulluse tulemusega võrreldes oli 2006. aasta tulemus umbes 0,6 punkti (3%) võrra ning 2004. aastaga võrreldes 0,3 punkti (1,5%) võrra parem.

2.2. Kirjutamisosa tulemused

Põhikooli eesti keele kui teise keele ainekavas määratud õpitulemuste kohaselt õpilane:

- 1) kirjutab sidusalt, loogiliselt ja arusaadavalt tarbeteksti, kirja ning loovtööd;
- 2) kirjutab kokkuvõtet suulise ja kirjaliku teksti põhjal;
- 3) kasutab omandatud sõnavara keeleliselt õigesti;
- 4) kasutab keelekäsiraamatut.

Põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami kirjutamisosa kestis nagu varasematelgi aastatel 40 minutit ja koosnes kahest osast: esimene ülesanne on olnud aastast aastasse ankeedi täitmine, mille eest on võimalik saada maksimaalselt 8 punkti; teises ülesandes nõuti kirja kirjutamist, mille eest võib saada maksimaalselt 12 punkti.

Esimeses ülesandes oli vaja täita ankeet spordifilmi võtetel osalemiseks. Ankeet on autentne, õpilane peab vastama kümnele küsimusele. Selles ülesandes tuleb peale nime ja kodusadressi osata kirjutada ka numbraid ja kasutada õigeid käändeid ning näidata, kas teatakse eesti keele ühildumist. 2006. aasta töös oli nõutud lisaks pikkuse ja kehakaalu väljendamist, keelteoskuse, iseloomujoonte, spordialade ja suvekuude nimetus(t)e kirjutamist. Aasta-aastalt on kontrollitud ankeedis nime, kuupäeva ja aadressi kirjutamise oskust, mis Euroopa Nõukogu keeleoskustasemete kirjelduses vastab A1 tasemele.

Hindamisjuhendi järgi arvatakse õigeks morfoloogiliselt ja ortograafiliselt korrektsed vastused.

Võrreldes 2005. aasta lõpueksamiga, milles pöörduiti õpilaste poole sinavormis, on 2006. aasta eksamitöös kasutatud teievormi.

Teises ülesandes tuli valida üks kahest kirjateemast ja kirjutada umbes 100sõnaline kiri. Teemad olid seotud õpilase isikuga (tuli kirjeldada oma välimuse ja iseloomu muutumist) ja kooliga (oli vaja kirjeldada seinalehe tegemist ja anda sellele hinnang). Viimase puhul tekitab küsimusi ülesande sisu autentsus: kuivõrd tänapäeva koolis seinalehti tehakse? Samuti võiks muuta formaati, sest enamasti ei kirjutata enam kirju paberile, vaid pigem elektrooniliselt.

Tööjuhend oli keeleliselt lihtsalt sõnastatud ja arusaadav.

Hindamisjuhendi järgi hinnati teksti loogilist ja sidusat ülesehitust, sõnavara ulatust ja mitmekesisust, lausete keerukust, grammatikat ning õigekirja.

Loovülesannete puhul kerkib alati küsimus hindamise usaldusväärsusest. Seega oleks vaja lahutada hindamisjuhendis erinevad aspektid, et tagada hindamise suurem objektiivsus (vrd eesti keele hindamisjuhendiga), nt keeleoskust kontrollivad kategooriad, nagu keelevara ulatus, sidusus, grammatiline täpsus ning loovkirjutamise hindamiskategooria kirjeldus.

Kirjutamisosa keskmine tulemus oli 12,3 punkti (61,6%; standardhälve 4,9). Raskemaks nagu varasemalgi aastail osutus kirjutamisosa teine ülesanne, mille keskmine oli 5,9 punkti 12 võimalikust (49,4%). Ankeedi täitmise eest saadi keskmiselt 6,4 punkti (79,8%). Oli eksaminande, kes saavutasid nii esimese kui ka teise ülesande eest maksimaalpunktid, kuid oli ka 0 punkti saanud. Statistilisest analüüsist selgub, et esimene ülesanne oli liiga lihtne, mis ei ole ka üllatav, sest ankeet on olnud aastate pikku alati üks kirjutamisoskust kontrollivaid ülesandeid ning seda õpetatakse koolides aktiivselt. Tervikuna osutus kirjutamisosa siiski kirjutamisoskust kontrollivaks tänu teise ülesande suhtelisele keerukusele.

Neidude keskmised tulemused kirjutamisosas olid noormeeste tulemustest ligikaudu 3 punkti (15%) võrra paremad (tabel 6).

Tabel 6. Noormeeste ja neidude keskmiste tulemuste erinevus kirjutamisosas

	1. ülesanne	2. ülesanne	Kirjutamisosa kokku
Noormehed	6,1	4,9	11,0
Neiud	6,7	7,3	14,0

Koolitüübiti saavutasid kirjutamisosas parimaid tulemusi gümnaasiumides põhikooli lõpetajad, kelle keskmine tulemus ulatus 12,6 punktini (63,2%). Täiskasvanute gümnaasiumide põhikoolilõpetajad said keskmiselt 11,0 punkti (54,9%). Halvim oli põhikoolide keskmine tulemus – 9,4 punkti (47%).

Asukoha järgi olid kirjutamisosa keskmised tulemused nagu muudegi osaoskuste puhul parimad teeninduspiirkonnata koolides (14,9 punkti, s.o 74,3%), järgnesid võrdse keskmise tulemusega maakonnakeskuste ning valla- ja väikelinnakoolid (13 punkti, s.o 65%) ning suurlinnakoolid (12 punkti, s.o 60%).

Valdavalt oli kõikide koolide jaoks kerge esimene ülesanne ning enam probleeme valmistas teises ülesandes nõutud kirja kirjutamine, kus eksimisvõimalused olid grammatikas ja sõnavaras suuremad, sest õpilane pidi ise looma pikema teksti.

Kirjutamisosa keskmiste tulemuste võrdlus aastail 2004–2006 näitab, et kirjutamisosa näilisele lihtsusele vaatamata on 2006. aasta tulemus 1–1,7 punkti (5–8,5%) võrra kehvem (tabel 7), mis tuleneb ilmselt teisest, loovat keelekasutust nõudvast ülesandest, sest nõuab õpilastelt küllaltki laia grammatika- ja sõnavara kasutamise oskust.

Soovitav on avaldada Internetis erinevalt hinnatud kirjutamisülesannete näidised koos hindajate kommentaaridega hinde kujunemise kohta, millega oleks huvilisel võimalik tutvuda, et mõista ka hinde kujunemist.

Tabel 7. Kirjutamisosa keskmise tulemuse võrdlus aastail 2004–2006

Osa	2004	2005	2006
Kirjutamine	14	13,3	12,3

Erineva tasemega kirjalike tööde näiteid koos kommentaaridega saab lugeda lisast.

2.3. Lugemisosa tulemused

Põhikooli eesti keele kui teise keele ainekavas määratud lugemisoskuse õpitulemuste kohaselt põhikoolilõpetaja:

- 1) järgib valjusti lugedes hääldusnõudeid;
- 2) loeb eesmärgipäraselt, mõistab loetu sisu;
- 3) loeb tundmatut teksti ja saab sellest sõnaraamatu abil aru;
- 4) leiab teavet teatest, juhiseist, kuulutusest, sildilt, viidalt;
- 5) eristab olulist teavet ebaolulisest;
- 6) eristab muutevorme ja sõnadevahelisi seoseid.

Lugemisosa kolm ülesannet on oma tüübilt eelmiste aastatega analoogilised. Aega kolme ülesande sooritamiseks oli 30 minutit.

Esimene ülesanne kontrollis viie ühelauselise teate mõistmist valikvastustega (iga teate kohta oli neli valikut). Teated olid autentsed ja eakohased. Seega ei tohiks alusväite mõistmine raske olla, kuid väga tähelepanelikult tuli lugeda antud valikuid. Ülesanne kontrollis sõnavara ja lause tähenduse mõistmist. Ülesande sooritusprotsent jäi vahemikku 57–80. Suurima eristusjõuga oli esimese ülesande 1. küsimus ning enim probleeme valmistas sama ülesande 5. küsimus, millele õige vaste leidmine oli keerukas ka emakeelsele inimesele, kuna pakutud ja õigeks arvatud variant avas aluslause mõtte ainult osaliselt.

Teine ülesanne (küsimused 6–15) oli lünktekst toitumise, konkreetsemalt jäätise söömise teemal, lüngatäited olid antud ülesande järel. Ülesanne kontrollis sõnavormide ja sõnadevaheliste seoste taipamist. Kergeks osutus 11. küsimus (*Laps võib iga päev süüa kas või kaks-kolm vahvljäätit*), millega said ühtviisi edukalt hakkama nii nõrgemad kui ka tugevamad õpilased (sooritus 73–99%).

Hea eristusjõuga olid 6. (*Üks toit ei meeldi ühele, teine teisele, aga jäätis maitseb enamasti kõigile*) ja 10. küsimus (*Kõige rohkem süüakse pulga- või topsijäätisi, sest need on paraja suurusega, et korraga ära süüa*). Nii eristas ülesanne õpilaste suutlikkust hästi ja näitas, et konteksti mõistmine nõuab koolis rohkem tähelepanu. Probleeme põhjustavad ka kaassõnad. Ülesande sooritus jäi vahemikku 38–88%.

Kolmas lugemisülesanne nõudis teksti mõistmist, siingi oli eesmärk leida tekstist valikulist infot (neljast valikvastusest tekstile vastav). Võrreldes teiste ülesannetega oli selle ülesande eristusjõud veidi väiksem. Õnnestunud oli 19. küsimus, mis selekteeris tõepoolest tugevaid ja nõrku keeleoskajaid. Väikseima eristusjõuga oli 17. küsimus, millele oli võimalik tekstist liiga üheselt vastus leida, mistõttu see oli ühtviisi jõukohane nii nõrkadele kui ka tugevatele õpilastele.

Kogu lugemisosa keskmine tulemus põhikooli lõpueksamil oli 13,9 punkti (69,6%; standardhälve 4,2). Statistiliste andmete põhjal võib öelda, et ka lugemisosa oli õpilastele pigem kerge kui raske. Parim tulemus oli 20 punkti 20st ja halvim 0 punkti.

Noormeeste ja neidude tulemusi võrreldes näeme, et neidude keskmine oli taas parem (tabel 8), kuid erinevus oli ainult 0,8 punkti (4%).

Tabel 8. Noormeeste ja neidude tulemuste erinevus lõpueksami lugemisosas

	1. ülesanne	2. ülesanne	3. ülesanne	Lugemisosa kokku
Noormehed	3,4	6,3	3,9	13,6
Neiud	3,7	6,6	4,1	14,4

Koolitüübiti saavutati lugemisosa parim tulemus täiskasvanute gümnaasiumides – 15,1 punkti (75,4%). Gümnaasiumides oli keskmine sooritus 14,0 punkti (70,1%) ning põhikoolides 12,5 punkti (62,5%).

Asukohatüübi järgi olid parimad tulemused teeninduspiirkonnata koolides – 15,6 punkti (78,2%), järgnesid maakonnakeskuste koolid 14,6 punktiga (72,8%), suurlinnakoolid 13,8 punktiga (69%) ning valla- ja väikelinnakoolid 13,5 punktiga (67,5%).

Võrreldes 2006. aasta lõpueksami lugemisosa tulemusi 2004. ja 2005. aasta tulemustega (tabel 9), selgub, et aasta-aastalt on lugemisosa tulemus kehvenenud. See ei ole aga kindlasti mitte märk õpilaste halvnevast keeletasemest, vaid pigem lõpueksamitöö lugemisosa kvaliteedi paranemisest.

Tabel 9. Lõpueksami lugemisosa tulemuste võrdlus aastail 2004–2006

Osa	2004	2005	2006
Lugemine	16,4	14,0	13,9

2.4. Keele struktuuri osa tulemused

Analoogselt varasemate aastatega oli ka 2006. aasta lõpueksamil lisatud lugemisülesannetele kaks keele struktuuri valdamist kontrollivat ülesannet. Kui mullu osutus keele struktuuri osa teine

ülesanne kogu lõpueksami raskeimaks, siis 2006. aastal olid selle osa ülesannete keskmised näitajad – 6,5 (32,5%) ja 6,7 punkti (33,5%) – kaunis sarnased.

Esimeses ülesandes (küsimused 21–30 lõpueksamitöö II vihikus) tuli teksti lünka valida kolmest valikust sobiv sõnavorm. Ülesande sooritusprotsendiks jäi 50–77; parima eristusjõuga oli 23. küsimus. Et need küsimused nõudsid tähelepanu ja lause hoolikat lugemist, võib olla tegemist ka eksami stressisituatsioonist tingitud tähelepanematusena.

Teine ülesanne (küsimused 31–40 lõpueksamitöö II vihikus) nõudis eksaminandilt enne vastamist küllalt keeruliste lausete lugemist ja sisu mõistmist. Ülesandega kontrolliti põimlause struktuuri ja sidendite tähendust. Selle ülesande üksikküsimuste eristusjõud oli eranditeta väga hea ning kokkuvõttes kogu lõpueksamitöö parim.

Keele struktuuri osa keskmiseks tulemuseks saadi 13,2 punkti (65,9%; standardhälve 4,8). Maksimaalselt saavutati 20 punkti 20st ning minimaalselt 0 punkti.

Noormeeste ja neidude keskmisi tulemusi võrreldes näeme, et ka keele struktuuri ülesandeid lahendades olid neid pisut paremad (keskmiselt 1,3 punkti ehk 6,5%) ning suurem oli erinevus teise ülesande tulemustes (tabel 10).

Tabel 10. Noormeeste ja neidude keskmiste tulemuste erinevus lõpueksami keele struktuuri osas

	1. ülesanne	2. ülesanne	Keele struktuuri osa kokku
Noormehed	6,3	6,3	12,6
Neidud	6,8	7,2	13,9

Koolitüübiti olid keele struktuuri osas parimad tulemused taas täiskasvanute gümnaasiumides, kus keskmine tulemus ulatus 14,4 punktini (72%). Gümnaasiumide keskmine oli 13,3 punkti (66,5%) ning põhikoolides 11,9 punkti (59,5%).

Asukohatüübi järgi olid parimad tulemused maakonnakeskuste koolides – 14,8 punkti (74%), järgnesid teeninduspiirkonnata koolid 14,3 punktiga (71,5%), suurlinnakoolid 13 punktiga (65%) ning valla- ja väikelinnakoolid 12,7 punktiga (63,5%).

Analüüsidel viimase kolme aasta keele struktuuri osa tulemusi, selgub, et võrreldes 2004. aastaga on viimasel kahel aastal õpilaste keskmised tulemused ligi kolme punkti (15%) võrra halvenenud. Nagu lugemisoskusegi puhul annab see tendents märku pigem lõpueksamitöö kvaliteedi paranemisest kui õpilaste teadmiste vähenemisest (tabel 11).

Tabel 11. Lõpueksami keele struktuuri osa tulemuste võrdlus aastail 2004–2006

Osa	2004	2005	2006
Keele struktuur	16,1	13,9	13,2

2.5. Kõnelemisosa tulemused

Põhikooli eesti keele kui teise keele ainekavas määratud kõnelemisosa õpitulemuste kohaselt põhikoolilõpetaja:

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, kasutades sobivat stiili;
- 2) edastab kirjaliku ja suulise teksti sisu;
- 3) kasutab ainekava temaatikaga seonduvat sõnavara, fraseologisme;
- 4) jutustab teksti ja süžeeilise pildi(seeria) järgi;
- 5) kirjeldab nähtut, loetut, kogetut;
- 6) teeb kokkuvõtet kuulatust, loetust, nähtust;
- 7) kasutab põhilisi eesti keele grammatilisi struktuure.

Lõpueksami suuline osa kontrollib kirjeldus- ja suhtlusoskust. Ülesehituselt ei erine 2006. aasta lõpueksami suuline osa varasematest. Kirjelduse aluseks on pilt, mille teemat jätkab kahe õpilase omavaheline vestlus. Nii piltide kui ka vestluskaartide temaatika haarab põhikoolis käsitletud isikliku eluga seotud teemasid. Piltidel kujutatud on dünaamiline ja võimaldab vestlust arendada ning temaatika on sisult õpilastele ea- ja jõukohane, võimaldades tugevamatel õpilastel avaldada ka isiklikke emotsioone.

Punktivahemik suulise osa eest oli 0–20 nagu ka ülejäänud eksamiosade puhul. Kõnelemisosa keskmine tulemus oli 12,2 punkti (60,8%; standardhälve 5,42). Neidude keskmine tulemus oli 13,6 punkti (68%) ning noormeestel 11,1 punkti (55,5%). Neidude 12,5% võrra parem tulemus kinnitab ka nende üldiselt paremat verbaalset võimekust noormeestega võrreldes.

Koolitüübiti olid kõnelemisosas parimad gümnaasiumide keskmised tulemused – 12,5 punkti (62,5%). Nii põhikoolide kui ka täiskasvanute gümnaasiumide keskmine näitaja on väga kesine – ainult 9,3 punkti (46,3%).

Asukohatüübi järgi olid parimad teeninduspiirkonnata koolid, kus keskmine tulemus oli 14 punkti (70%). Peaaegu niisama hea oli keskmine ka maakonnakeskuste koolides (13,9 punkti, s.o 69,5%). Valla- ja väikelinnakoolide keskmine tulemus oli 12,3 (61,5%) ja suurlinnakoolides 12 punkti (60%).

Kõrvutades viimase kolme aasta lõpueksami suulise osa tulemusi, selgub, et võrreldes 2004. aastaga on viimasel kahel aastal õpilaste keskmised tulemused ühtlustunud (tabel 12), mis viitab lõpueksami kvaliteeditaseme stabiliseerumisele.

Tabel 12. Lõpueksami suulise osa tulemuste võrdlus aastail 2004–2006

Osa	2004	2005	2006
Suuline osa	15,0	12,3	12,2

3. Tagasiside ja kokkuvõte

2005/2006. õa lõpueksamitöö üldstruktuur, ülesande- ja ka tekstitüübid sarnanevad eelmiste aastate eksamitöödega. Töö tervikuna oli pigem kerge kui raske.

Lõpueksamitöö ülesandetüübid on aastast aastasse väga sarnased, mis soodustab teatud tüüpi ülesannete treenimist, nii et eksamitulemus ei pruugi adekvaatselt peegeldada ainekavaga määratud õpitulemuste saavutatust. Samal ajal on tekstide temaatika viimasel eksamil

mitmekesisem ja küsimused enamasti paremini koostatud. Kaaluda tuleks vähe valiidsete⁶ ülesandetüüpide väljavahetamist või muutmist (nt kuulamisosa esimene piltidega ülesanne, kirjutamisosa ankeet).

Kuigi 2005/2006. õa lõpueksami keskmised tulemused on eelmiste aastate keskmistest halvemad kõigis osades peale kuulamise, ei pruugi see tähendada keeleoskuse allakäiku, vaid viitab pigem eksami kvaliteedi paranemisele.

Töid analüüsid võis märgata, et kõige suuremad erinevused hindamises on kirjutamisosa teises ülesandes, kus osa hindajast on keskendunud nt viisaka pöördumise korrektsusele (suur või väike algustäht) ning vähem kirja sisule.

Õpetajate tagasiside näitas, et üldjoontes on õpetajad eksamitööga rahul. Nii tööd tervikuna kui ka hindamisjuhendit hinnati valdavalt heaks või väga heaks. Rohkem rahul oldi (hinnang „väga hea“) hindamisjuhendiga, mida peeti üheselt mõistetavaks ja konkreetseks.

Märkustena mainiti, et hindamisjuhend võiks keeleküsimustes olla praegusest veelgi konkreetsem ning anda hindajatele senisest täpsemaid juhiseid. Samuti peeti vajalikuks täpsustada ankeedi hindamisjuhendit.

Ülesandetüüpidest pidasid eksamit põhjalikumalt kommenteerinud õpetajad valdavalt keerukaks kirjutamisosa teist ülesannet (kirja kirjutamine), mille kohta mainiti, et ülesande sõnastus ei olnud tavapärane; õpilased ei oska ega suuda end analüüsida nii, nagu ülesandes nõuti. Keerukaks peeti ka mõnd suulise osa küsimuste-vastuste kaardi teksti, mis ei olnud õpetajate arvates 9. klassile jõukohane. Mainiti ka, et kõik kolmandad ülesanded võiksid olla sama raskusastmega.

Õpetajad nimetasid tagasisides lugemisosa teatavat keerukust (teine ja kolmas ülesanne), samuti nimetati raske ülesandena kolmandat kuulamisülesannet. Hinnangut põhjendati sellega, et põhikooli õpilaste sõnavara ja grammatika tundmine on nimetatud ülesannete lahendamiseks ebapiisav. Paraku jäävad sedalaadi väited ilma konkreetsete näideteta liiga üldiseks, et nende põhjal tõsiselt võetavaid järeldusi teha.

Keerukana mainiti ka lauseosade ühendamise ülesannet keele struktuuri osas.

Ettepanekuna mainiti, et on vaja lihtsustada kirjutamisosa sõnastust. Samuti märkisid õpetajad vajadust eksamieelsete infopäevade ja/või kursuste järele.

Kokkuvõte

Põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksam on statistilise analüüsi kohaselt pigem kergepoolne, kuid erinevate osaoskuste mõõtmine võimaldab eristada nõrku ja tugevaid õpilasi. Positiivne on ülesandetekstide ja temaatika mitmekesisus, tekstid ja teemad lähtuvad õpilaste huvidest, on neile suuremalt jaolt ea- ja jõukohased. Eksamiülesannete ja teemade varieerimine sunnib ka õppetööd mitmekesistama.

⁶ Valiidus – testi omadus mõõta seda, mida ta mõõtma peab.

Koolis on soovitatav rohkem teha integreeritud ülesandeid, lähtuda keeleoskuse arendamisest komplekselt, lugeda ja kuulata võimalikult autentseid tekste ning leida võimalusi harjutada kõnelemist ja loovat kirjutamist.

Töö nr 1

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Ilona Aleksandraeva
2. Vanus	15
3. Kodune aadress	Tallinn, Läänemere 8-36
4. Pikkus (sentimeetrites)	164 cm
5. Kehakaal (kilogrammides)	45 kg
6. Keeled, milles suudad suhelda	eesti keel, vene keel, inglise keel
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	lõbus, sõbralik
8. Spordiala, millega tegeled	ujumine
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	august
10. Ankeedi täitmise kuupäev	03.06.2006

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

Jp.

TEINE ÜLESANNE

Valige välja üks kahest kirjateemast ja kirjutage umbes 100-sõnaline kiri. Tehke valitud teema ees olevasse ruutu märg ✓.

- Teema 1:** Klassijuhatajatunnis vaatasite oma lapsepõlvfotosid ja rääkisite, kuidas te olete välimuselt ja iseloomult muutunud. Kirjutage sellest tunnist oma sõbrale. Kirjutage, milline Teie lapsena olite ja milline Te olete praegu. Tundke huvi ka selle vastu, kuidas on muutunud Teie sõber.
- Teema 2:** Teie koolis toimus tervisenädal ja Teie klass valmistas seinalehe teemal *Kuidas oma tervise eest hoolitseda*. Kirjutage sõbrale, kuidas te seda seinalehte tegite ja milline see välja tuli. Tundke huvi, kas ka sõbra koolis korraldatakse tervisetemalisi üritusi.

Kirjutage kiri selge ja loetava käekirjaga! Kirja nõutav pikkus on u 100 sõna.

Tallinnas 3. juunil 2006

Tere, Katrin!

Sain eile Sinult kirja! Kuidas mina tahan sulle natuke rääkida oma lapsepõlvest!

Eile klassijuhatajatunnis me vaatasime lapsepõlvfotosid. Kui mina olin väike ma armastasin rääkida. Mina olin ja praegu olen väga lõbus. Kui mina olin veel väike, mulle väga meeldis ujumine. Sööel ma käisin maal ja seal ujusin meres, järvesajöes. Mina väga armastasin maiustusi ja puueilju. Mulle väga meeldisid klepsud, mis mulle ema ostas. Praegu ma olen väga sõbralik. Mulle väga meeldis meie klassijuhatajatund!

Palun kirjuta mulle natuke oma lapsepõlvest ja milline Sina praegu oled! Kuidas sa elad?

Ootan Sinult kirja!

Hona

12p.

Ärge kirjutage sellest joonest allapoole!

Kommentaar

Aastahinne „5“, eksamihinne „5“. Kirjutamisosa mõlemad ülesanded on sooritatud laitmatult. Õpilane on saanud ülesannetest aru ja tema töö vastab vorminõuetele. Teises ülesandes on kontekstile ja stiilile vastav keelekasutus. Sõnavara on rikas ja seda on kasutatud asjakohaselt. Esineb paar grammatikaviga (sõnajärg ja lihtmineviku valesti moodustatud vorm), aga see ei häiri tekstist arusaamist.

Töö nr 2

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Natalja Jeemolina
2. Vanus	15 a
3. Kodune aadress	Ristipala küla, keskuse 4-9
4. Pikkus (sentimeetrites)	167 ^{cm}
5. Kehakaal (kilogrammides)	57 kg
6. Keeled, milles suudad suhelda	vene keel, eesti keel
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	lobus ja tark
8. Spordiala, millega tegeled	võrkpall, korvpall
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	august
10. Ankeedi täitmise kuupäev	3.06.06

RIIKLIK EKSAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

7

TEINE ÜLESANNE

Valige välja üks kahest kirjateemast ja kirjutage umbes 100-sõnaline kiri. Tehke valitud teema ees olevasse ruutu märged ✓.

Teema 1: Klassijuhatajatunnis vaatasite oma lapsepõlvfotosid ja rääkisite, kuidas te olete välimuselt ja iseloomult muutunud. Kirjutage sellest tunnist oma sõbrale. Kirjutage, milline Teie lapsena olite ja milline Te olete praegu. Tundke huvi ka selle vastu, kuidas on muutunud Teie sõber.

Teema 2: Teie koolis toimus tervisenädal ja Teie klass valmistab seinalehte teemal *Kuidas oma tervise eest hoolitseda*. Kirjutage sõbrale, kuidas te seda seinalehte tegite ja milline see välja tuli. Tundke huvi, kas ka sõbra koolis korraldatakse terviseteemalisi üritusi.

Kirjutage kiri selge ja loetava käekirjaga! Kirja nõutav pikkus on u 100 sõna.

Tere! Rõpina, 3.06.2006

Täna kirjast. Mul on kõik korras.

Mul oli koolis selline tund, kus me vaatasime lapsepõlvfotosid. Mul on pilt, kus ma olen väga väike ja minu juures seisab koer. See koer välgab näeb nagu hunt. Kui ma näitasin seda pilti minu klassijuhatajale, siis ta ütles, et kuidas ma ei harkka seda kunsti kätt. Kui ma olin väike, siis ma olin natuke teistmoodi. Ma olin väga väike ja pikka aega ma ei harkka kasvada, aga nüüd on selliseid iseloomu- ja mieliseid mul oli, kui ma olin väike. Näiteks mina olin ja olen lõbus. Kui ma olin väike, siis mulle väga meeldisid korvpalli mängida, praegu mulle ka meeldib see mäng. Kirjuta mulle, milline sina olid ja kuidas sa muutunud.

Nartaša

4+4 / 10

Ärge kirjutage sellest joonest allapoole!

Kommentaar

Aastahinne „4“, eksamihinne „4“. Mõlemad ülesanded on sooritatud hästi. Esimeses ülesandes on üks õigekirjaviga. Teise ülesande kirjutises on sisu asjakohane, loogiline ja sidus. Lausestus on loogiline ja sidus. Sõnavara on lai ja piisav ülesande täitmiseks. Esinevad mõned grammatikavead (objektikäände viga, probleemid täismineviku kasutamisega), aga need ei sega tekstist arusaamist. Muidugi võib siin jääda eriarvamusele, kas hinnata keelt 3 või 4 punktiga, aga sisu eest on õpilasel võimalik saada ka 5 punkti, igal juhul jääb lõpptulemus 8 punkti samaks. 8 punkti kaalutakse tabeli järgi 10ks.

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Kristina Olasova
2. Vanus	16 a.
3. Kodune aadress	Valga, Petseri 5-19
4. Pikkus (sentimeetrites)	≈ 165 cm
5. Kehakaal (kilogrammides)	53 kg
6. Keeled, milles suudad suhelda	Vene, <u>serti</u> , inglise
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	hea südamega ja sõbralik
8. Spordiala, millega tegeled	võrkpall
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	juuli
10. Ankeedi täitmise kuupäev	03.06.2006.

RIIKLIK EKSAAM- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

gp.

TEINE ÜLESANNE

Valige välja üks kahest kirjatemast ja kirjutage umbes 100-sõnaline kiri. Tehke valitud teema ees olevasse ruutu märged ✓.

Teema 1: Klassijuhatajatunnis vaatasite oma lapsepõlvfotosid ja rääkisite, kuidas te olete vältimusest ja iseloomult muutunud. Kirjutage sellest tunnist oma sõbrale. Kirjutage, milline Teie lapsena olite ja milline Te olete praegu. Tundke huvi ka selle vastu, kuidas on muutunud Teie sõber.

Teema 2: Teie koolis toimus tervisenädal ja Teie klass valmistas seinalehe teemal *Kuidas oma tervise eest hoolitseda*. Kirjutage sõbrale, kuidas te seda seinalehte tegite ja milline see välja tuli. Tundke huvi, kas ka sõbra koolis korraldatakse terviseetmalisi üritusi.

Kirjutage kiri selge ja loetava käekirjaga! Kirja nõutav pikkus on u 100 sõna.

Tere, kallid sõber!
 Kuidas sulle käsi kirjib? Kuidas koolis?
 Mul on hea meel, et sa kirjutasid mulle
 viimast kirja.
 Tead, me klassijuhatajatunnis vaatasime oma
 lapsepõlvfotosid ja rääkisime, kuidas me olime vältimusest ja
 iseloomustasime. Kas sa mäletad, kui me olime lapsed,
 me olime nii väikesed. Logu mäletad me ainult mängimine,
 hüppamine ja mitte niidagi mid ei ^{peaaud} ^{na} ^{muutsenud}.
 Aga nüüd?
 Meid kõig muutses, kõig on nii tähtne meil: }?
 kool, riided, pead, filmid...
 See tund oli nii põnev kõig räägime oma
 lapsepõlvfotoid ja lapsepõlvfotosid.
 Ma leidsin oma fotoalbumist üks väga väike
 foto. Sellel todel olime ^{olud}: mina, sina ja kaks muie
 sõbranna Sasha ja Katja. Sellel pildil me olime
 nii väikesed ja nii naljakasid. Seal meil on umbes
 veis või kuus aastat.
 Õpetaja ütles, et teidames me olime
 kõik veel väikesed lapsed.
 Kirjuta mulle kaalun oma lapsepõlvfoto.

Ärge kirjutage sellest joonest allapoole!

Kommentaar

Aastahinne „3“, eksamihinne „4“. Esimese ülesande hindamine tekitab küsimusi. Õpetaja on hinnanud õpilase ankeedi 9 punktiga, lugedes valeks ainult 6. vastuse. Tegelikult tulnuks valeks lugeda ka vastus 10. küsimusele. Õpilane on aastaarvu lõppu lisanud punkti, mis muudab selle järgarvuks. Samuti on küsitav, kas pidada õigeks 4. küsimuse vastust, sest ei ole aru saada, kas õpilane on kirjutanud *sm* või *cm*. Õpilasi on koolides varem teavitatud sellest, et käekirja tõttu ebaselged vastused arvatakse valeks. Isegi kui me otsustame õpilase kasuks ja anname talle 4. küsimuse eest punkti, saaks ta maksimaalselt kokku 8 punkti, mis kaalutuna teeks 6 punkti.

Teises ülesandes on õpilane küll aru saanud, mida peab tegema, aga sooritamises on tõsiseid puudujääke. Kirjutis on piisavalt sidus, kuid töös on lõik, mis jääb arusaamatuks. Sõnavara on küllaltki lai, aga vead on sõnade vormimoodustuses (nt *naljakesed*). Palju vigu on verbide vormikasutuses, mis häirivad kohati arusaamist. On vägagi küsitav, kas õpetaja antud 3 + 3 punkti on objektiivne. Kirjutamisosa on umbes 3 punkti võrra üle hinnatud, siit ka vastuolu aastahinde ja lõpueksami tulemuse vahel.

Töö nr 4

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Diana Pravon	+
2. Vanus	16	+
3. Kodune aadress	Rüia mnt 90-53, Pärnu	+
4. Pikkus (sentimeetrites)	170	+
5. Kehakaal (kilogrammides)	57	+
6. Keeled, milles suudad suhelda	Vene keel	+
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	lõbus, sõbralik	+
8. Spordiala, millega tegeled	tansimine	—
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	juunis	+
10. Ankeedi täitmise kuupäev	3.06.06.a.	—

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

6p.

TEINE ÜLESANNE

Valige välja üks kahest kirjateemast ja kirjutage umbes 100-sõnaline kiri. Tehke valitud teema ees olevasse ruutu märges ✓.

- Teema 1:** Klassijuhatajatunnis vaatate oma lapsepõlvfotosid ja rääkсите, kuidas te olete välimuselt ja iseloomult muutunud. Kirjutage sellest tunnist oma sõbrale. Kirjutage, milline Teie lapsena olite ja milline Te olete praegu. Tundke huvi ka selle vastu, kuidas on muutunud Teie sõber.
- Teema 2:** Teie koolis toimus tervisenädal ja Teie klass valmistas seinalehe teemal *Kuidas oma tervise eest hoolitseda*. Kirjutage sõbrale, kuidas te seda seinalehte tegite ja milline see välja tuli. Tundke huvi, kas ka sõbra koolis korraldatakse terviseteemalisi üritusi.

Kirjutage kiri selge ja loetava käekirjaga! Kirja nõutav pikkus on u 100 sõna.

Tere, kallid Diana!

Ma tahan sulle kirjutada oma lapsepõlv-
fotosid ja räägin sulle, kuidas me olime
välimuselt ja iseloomult muutunud. Ma õpin
9. klassis ja sina ju tead, et meil oli
tuttupidu. Svetlana Anatoljevna ütles,
et me võtame oma lapsefotosid. Kõik õpilased
tegiks ajalehte. Sel ajaleheks kõik me oleme
nii väikesed ja naljakas. Minu ema ütles
mulle, et ma olen nii väike ja naljakas.
Ta ütles mulle, et kui ma olen piisiks,
ma igapäev nutaksin. Ta vaatas mu silma
ja ütles: See ole nii suure, tark ja ilus.
Kui ma olen väike, mu iseloom on oli
paha, sest mulle mitte midagi ei meeldi.
Ma olen 10 aastat vana ja mu iseloom on
sõbralik, ja iga päev ma olen lõbus.
Diana, kirjuta mulle ka kiri ja kirjutage
oma lapsepõlvfotosid ja kuidas sa ole iseloomult
muutunud.

Head aega Sp.

sinu sõber Diana

Ärge kirjutage sellest joonest allapoole!

Kommentaar

Aastahinne „3“, eksamihinne „3“. Eksamitöö kirjutamisosa esimene ülesanne on tehtud hästi, esineb üks õigekirjaviga. On küsitav, kas ikka pidada valeks 10. küsimuse vastus. Töö teisest ülesandest on õpilane aru saanud ja selle küllaltki hästi sooritanud. Töö on õige pikkusega ja sidus. Sõnavara on lai ja ülesande täitmiseks piisav, aga esineb mitmeid grammatikavigu nii käandsõna kui ka pöörsõna vormimoodustuses ja kasutuses, mis takistavad kohati teksti mõistmist.

Töö nr 5

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Valeriya Simanskaja	+
2. Vanus	Naine	-
3. Kodune aadress	Kudriukula 3-6. Narva-Jõesuu	+
4. Pikkus (sentimeetrites)	173cm	+
5. Kehakaal (kilogrammides)	60 kilogram	-
6. Keeled, milles suudad suhelda	vene, Eesti	+
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	auas, töökas	+
8. Spordiala, millega tegeled	Ei	-
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	juuni	+
10. Ankeedi täitmise kuupäev	3. juuni 2006	+

REKREERATSIOONIKESKUS

6/5

Kommentaar

Aastahinne „3“, eksamihinne „3“. Eksamitöö kirjutamisosa esimeses ülesandes on mitu arusaamis- ja grammatikaviga. Töö teine ülesanne on nõutust lühem, kuigi õpilane on ülesandest aru saanud. Esineb mitmeid sõnavara- ja grammatikavigu, mis takistavad teksti mõistmist. Palju teksti on lihtsalt maha kirjutatud ülesande juhendist.

I OSA. KIRJUTAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Filmistuudio otsib spordifilmi võtetele poisse ja tüdrukuid vanuses 14–16. Osalemiseks palutakse teil täita järgmine ankeet. (Ei pea märkima oma õigeid andmeid).

ANKEET

1. Ees- ja perekonnanimi	Julia Kalinina
2. Vanus	23. aastat vana
3. Kodune aadress	Jarubi 10-18
4. Pikkus (sentimeetrites)	156 sm
5. Kehakaal (kilogrammides)	47 kg
6. Keeled, milles suudad suhelda	
7. Sinu kõige paremad iseloomujooned (nimeta kaks)	rahulik ja rõõmus
8. Spordiala, millega tegeled	suusatamine
9. Milline suvekuu sobib sulle filmivõteteks?	komöödia
10. Ankeedi täitmise kuupäev	3.06.2006 a

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

TEINE ÜLESANNE

Valige välja üks kahest kirjateemast ja kirjutage umbes 100-sõnaline kiri. Tehke valitud teema ees olevasse ruutu märges ✓.

- Teema 1:** Klassijuhatajatunnis vaatasite oma lapsepõlvfotosid ja rääkisite, kuidas te olete vältimusest ja iseloomult muutunud. Kirjutage sellest tunnist oma sõbrale. Kirjutage, milline Teie lapsena olite ja milline Te olete praegu. Tundke huvi ka selle vastu, kuidas on muutunud Teie sõber.
- Teema 2:** Teie koolis toimus tervisenädal ja Teie klass valmistas seinalehe teemal *Kuidas oma tervise eest hoolitseda*. Kirjutage sõbrale, kuidas te seda seinalehte tegite ja milline see välja tuli. Tundke huvi, kas ka sõbra koolis korraldatakse terviseteevalisi üritusi.

Kirjutage kiri selge ja loetava käekirjaga! Kirja nõutav pikkus on u 100 sõna.

Tere, mu kallis sõbranna!

Sa kirjisid mulle, et kuidas ma olen lapsepõlvfotodest ja kuidas ma olen vältimusest ja iseloomult. Kuidas ma olen lapsena mul olid lühikesed ja sirged juuksed. Ma olen lühikesed karsu. Mul olid sinised silmad ja ümbrärgune nägu. Ma olen umbes neli aastat vana. Mul oli roheline kleit ja valgeid sokkid ja kingad. Mulle väga meeldis minu kleit. Ma ütlan, et mul ei armab mänguasjad. ?

Praegu ma olen rahulik ja rõõmus. Mul on puunnid ja pikkad juuksed. Ma olen kaheksakümne kolm aastat vana. Ma olen umbes sada viiskümne kolm sentimeetrit. Mul on sinised silmad. Ma olen keskmised karsu ja mul on ümbrärgune nägu. Ma armastan küllata muusikat ja tantsida. Mulle ka meeldib vaadata televit. Kuidas on teie sina ^{oled} muutunud praegu. Ootan sinu kirja.

Isan, sinu sõbranna Julia.

2+3

5

Ärge kirjutage sellest joonest allapoole!

Kommentaar

Aastahinne „4“, eksamihinne „3“. Eksamitöö kirjutamisosa esimeses ülesandes on jäetud ühele küsimusele vastamata, on ilmseid arusaamis- ja ortograafiavigu. Õpetaja on jätnud valeks märkimata 3. ja 10. vastuse. Võtme järgi on 3. vastuses vaja kirjutada ka linn või alev ning 10. vastuses ei ole õpilane pannud aastaarvu ja sõna *aasta* vahele punkti. Tegelik tulemus esimese ülesande eest on 2 punkti. Teine ülesanne on küll õige pikkusega, kuid on väga palju erinevaid vigu, mis kohati takistavad teksti mõistmist.